

Prof.dr.sc. Bojana Dalbelo Bašić

Fakultet elektrotehnike i računarstva
Zavod za elektroniku, mikroelektroniku, računalne i inteligentne sustave

www.zemris.fer.hr/~bojana
bojana.dalbelo@fer.hr

Umjetna inteligencija

© Bojana Dalbelo Bašić

FER
Veljača 2008.

Najpoznatiji svjetski laboratoriji

Najpoznatiji centri za istraživanje u umjetnoj inteligenciji:

- MIT (Massachusetts Institute of Technology) AI lab, od 2003. CSAIL (Computer Science and Artificial Intelligence Laboratory)
- CMU (Carnegie Mellon University) – Robotics Institute, Language Technologies Institute
- Stanford AI lab
- ISI (Information Sciences Institute) – djeluje pri University of Southern California (USC)

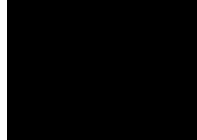
CSAIL

- Projekti uglavnom vezani za robotiku i računalni vid

- Kismet (1999)

- Cog (1994-1999)

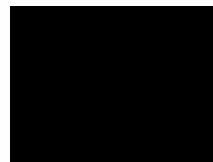
SAIL (Stanford Artificial Intelligence Laboratory)

- Projekti vezani uz obradu prirodnih jezika, bioinformatiku, i robotiku
- Istraživači iz ovog laboratorija su osnovali tvrtke poput Cisco Systems i Sun Microsystems

- Stanley (2004)

- Roboti za penjanje

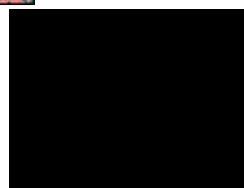

Stanley

- Automobil koji vozi sam
- Dobitnik DARPA challenge-a 2005 (2 mil \$)
- Smanjen broj nesreća, spašavanje života, redukcija troškova
- Povećanje korisnosti autocesta
- Pобољшanje kvalitete života starijih ljudi
- Smanjenje broja automobila u urbanim središtima

Kako Stanley "vidi" cestu

CMU

- Projekti vezani uz robotiku (Robotics Institute) i obradu prirodnih jezika (Language Technologies Institute)
- Projekti vezani uz obradu prirodnih jezika:
  - Babylon (speech-to-speech machine translation)
  - Fluency (ispravljanje naglaska u stranom jeziku)
  - Javelin (automatsko odgovaranje na pitanja)
  - Transform (računalna sinteza glasa s ciljem da računalo govori "ljudskije")
  - ...

GRACE – Graduate Robot Attending a Conference

- Robotics Institute, CMU, 2002
- Socijalni robot
- Napravljena s idejom da se sama snađe na konferenciji
- Uspješno izvršila sljedeće zadatke:
  - Pronašla stol za registraciju, stala u red i strpljivo čekala
  - Zatražila materijale i registrirala se
  - Pomoću znakova na hodnicima pronašla dvoranu za prezentacije
  - Održala prezentaciju o sebi

GRACE – Graduate Robot Attending a Conference

- Ekspresivno lice
- Niz senzora (mikrofon, senzor dodira, infracrveni, stereo kamera...)
- Iznimno dobro snalaženje u prostoru – traži određene natpise, objekte, prepoznaje osobe

ISI Intelligent Systems Division

- Projekti uglavnom vezani uz obradu prirodnih jezika (NLP)
- Godišnje financiran s 18 mil \$
- Strojno prevođenje
- Automatsko sažimanje teksta
- Virtualni ljudi
- Planiranje bazirano na upitima
- Digitalni hormoni

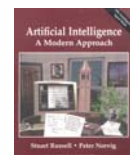
HONDA

- ASIMO (Advanced Step in Innovative MObility) (2000-)
- Humanoidni robot, može hodati na dvije noge
- Može se uspinjati po stepenicama, držati predmete u rukama, prepoznaje lica, geste
- Zna kada mu se čovjek obraća, može gledati u oči osobu dok joj odgovara

Literatura

Stuart Russel, Peter Norvig Artificial Intelligence - A Modern Approach, Prentice Hall, 1995.

Elaine Rich, Kevin Night Artificial Intelligence, McGraw-Hill, 1990.

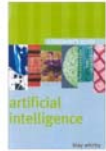

Literatura

Understanding Artificial Intelligence,
Grand Central Publishing, 2002.

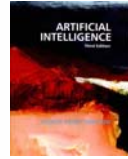

Blay Whitby, Artificial Intelligence,
Oneworld Publications, 2003.

Literatura

Patrick Henry Winston, Artificial
Intelligence, Addison Wesley, 1992

Rolf Pfeifer and Christian Scheier,
Understanding intelligence, MIT
Press, 1999,

